

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/264/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213202847
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1213202847.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Mária Hajdínová a JUDr. Ayše Pružinec Erenová v právnej veci navrhovateľky: W. A., nar. XX.XX.XXXX, O. XX, N., zastúpená: JUDr. Jarmilou Milatovou, advokátkou, Metodova 7, Bratislava, proti odporcovi: M. A., nar. XX.X.XXXX, Z. XX, N., zastúpený: Advokátskou kanceláriou JUDr. Viera Malinowska, s.r.o., Lamačská cesta 3, Bratislava, o zvýšenie výživného, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 12C 23/2013-238 zo dňa 14.1.2014, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. 12C 23/2013-238 zo dňa 14. januára 2014 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava II rozsudkom č.k. 12C 23/2013-238 zo dňa 14.1.2014 uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky sumou 350,- eur mesačne od 15.1.2014 a vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol. Týmto súd zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 7C 223/1998 zo dňa 13.4.1999 vo výroku o výživnom. Zročné výživné v sume 1.400,- eur uložil odporcovi zaplatiť nasledujúci mesiac po právoplatnosti rozsudku spolu s bežným výživným. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Okresný súd Bratislava II rozhodol na základe podaného návrhu navrhovateľky zo dňa 18.10.2012, ktorý bol doručený súdu dňa 22.10.2012 a ktorým navrhovateľka žiadala upraviť výživné a zmeniť rozsudok Okresného súdu Bratislava II vo veci sp.zn. 7C 223/1998 vo výroku o výživnom a zvýšiť výživné zo sumy 59,75 eur na sumu 1.300,- eur mesačne od podania návrhu. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že od predchádzajúcej úpravy výživného uplynulo viac ako 13 rokov a zvýšili sa jej odôvodnené potreby a náklady spojené s vyšším vekom, výživou, štúdiom. Navrhovateľka navštevuje denné bakalárske štúdium v anglickom jazyku na City Univerzity of Seattle v Bratislave a náklady spojené s jej výživou uhrádza matka navrhovateľky a jej odôvodnené potreby sú školné s pomôckami 325,- eur mesačne, strava v škole 100,- eur, cestovné 200,- eur, mobil 70,- eur, oblečenie a obuv 702,- eur, hygienické a kozmetické potreby 150,- eur, vreckové 100,- eur, poisťka 33,19 eur. Navrhovateľka sa od 11 rokov venuje parkúrovému jazdeniu a v roku 2008 rodičia zakúpili navrhovateľke parkúrového koňa v hodnote 15.000,- eur a výstroj pre koňa a jazda tvorili náklady v sume 3.319,39 eur a ustajnenie vo výške 298,75 eur, ktorú sumu mal hradiť odporca. Náklady na koňa mesačne predstavovali sumu 505,50 eur. Navrhovateľka začala navštevovať fitnesscentrum s členským na 6 mesiacov 275,- eur. Navrhovateľke matka k 18. narodeninám darovala auto v hodnote 14.300,- eur a počas roka navrhovateľka absolvuje 2 až 3 dovolenky. Matka hradila navrhovateľke pobyt v Amerike z dôvodu

zlepšenia znalosti anglického jazyka v hodnote 3.000,- eur. Navrhovateľka popri škole sa snaží nájsť brigádu, ale bezvýsledne. Celkové náklady, ktoré vyčíslila navrhovateľka sú 2.656,63 eur. Odporca je spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti PC HELP SERVIS, s.r.o. a výlučným vlastníkom viacerých nehnuteľností bytu č. 2 a č. 10 na Z. X. XX S. N., pozemku o výmere 666 m² v O., na ktorom je postavený rodinný dom a vlastníkom motorového vozidla PORSCHE Cayenne a TOYOTA Rav. Odporca má ďalšiu vyživovaciu povinnosť a od septembra 2012 prispieva na výživu navrhovateľky sumou 250,- eur mesačne, tiež navrhovateľke kúpil diamanty v hodnote 6.000,- eur k jej 18. narodeninám a nesúhlasil s návrhom, pretože výživné, ktoré žiada v podanom návrhu, nezodpovedá jej odôvodneným potrebám. Navrhovateľka je už plnoletá a mala by sa podieľať na potrebách rodiny. Vyčíslené mesačné náklady považoval za neprimerane vysoké v porovnaní s výškou priemernej mzdy na území Slovenskej republiky v roku 2012 a jeho dcéra spotrebuje finančné prostriedky, ktorou väčšina plnoletých občanov žíví mesačne aj svojich rodinných príslušníkov. Matka navrhovateľky je spoločníčkou a konateľkou obchodnej spoločnosti REBECA-BS, s.r.o. od 10.12.2008 a pracuje v spoločnosti ELTRAK spol. s r.o. a jej pracovný pomer je uzavretý na dobu neurčitú. Z potvrdenia o prímocho fyzickej osoby matky navrhovateľky zo závislej činnosti za rok 2012 v spoločnosti VUKI, a.s. súd zistil, že výška úhrnu zúčtovaných a vyplatených príjmov bola 490,81 eur spoločnosti ELTRAK, s.r.o. bola výška úhrnu zúčtovaných a vyplatených príjmov 12.346,48 eur, z daňového priznania matky navrhovateľky za rok 2012 súd zistil, že úhrn príjmov od všetkých zamestnávateľov bol 12.837,29 eur. Otec navrhovateľky je jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti PC HELP SERVIS, s.r.o. od 15.12.2005 a podniká tiež na základe živnostenského oprávnenia s obchodným menom M. A. - A. C. Z.. Z daňového priznania odporcu, ako fyzickej osoby za rok 2012 súd zistil, že výsledok hospodárenia odporcu bol kladný vo výške 1.837,36 eur, z daňového priznania odporcu ako právnickej osoby za rok 2012 je zrejmé, že výsledok hospodárenia pred zdanením bol záporný a to 4.483,- eur. Z výkazu o príjmoch a výdavkoch odporcu ako fyzickej osoby súd zistil, že rozdiel príjmov a výdavkov za rok 2012 bol 4.013,- eur. Odporca je vlastníkom viacerých nehnuteľností, bytu č. 10 na Z. X. v N., ornej pôdy v obci O. vo výmere 666 m², rodinného domu v A. N. a tiež je vlastníkom dvoch motorových vozidiel.

Okresný súd vyhovel návrhu navrhovateľky v časti a zvýšil výživné zo sumy 59,75 eur na sumu 350,- eur mesačne od 15.1.2014 a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Rozhodol tak v súlade s ustanovením § 62, § 63, § 75, § 78 Zákona o rodine. Pri rozhodovaní o určení vyživovacej povinnosti súd vychádzal zo všeobecných hľadísk a to zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa a vychádzal aj z reálnych možností a schopností otca plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Rozsah odôvodnených potrieb oprávneného je súčasne závislý od reálnych schopností a možností povinného a to zárobkových schopností a možností a počtu celkových vyživovacích povinností. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného v danom prípade súd prihliadol na zmenu pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine a dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného je čiastočne opodstatnený. Súd mal preukázané, že od poslednej úpravy výživného od mája 1999, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Bratislava II vo veci sp.zn. 7C 223/1998 zo dňa 13.4.1999 nastala zmena pomerov na strane navrhovateľky v súvislosti s jej nástupom na vysokú školu, ako ja zvýšením cien tovarov a služieb, ktoré nie je možné pokryť výživným, ktoré bolo určené predchádzajúcim rozhodnutím súdu vo výške 59,75 eur. Súd skúmal odôvodnené potreby navrhovateľky a zistil, že potreby, ktoré navrhovateľka označuje za odôvodnené a štandardné, sú podľa názoru súdu nadštandardné v porovnaní s osobami primeranými jej veku. Súd vychádzal z daného stavu, že navrhovateľka je študentkou 2. ročníka vysokej školy, má 21 rokov a svoje náklady vyčíslila v sume 2.930,54 eur, čo považuje súd za vysoko nadhodnotené a nereálne a stotožnil sa s vyjadrením odporcu, že náklady navrhovateľky sú neprimerané a pokrývajú náklady štvorčlennej rodiny. V rozhodnutí súd zdôraznil, že navrhovateľka si zvolila štúdium na vysokej škole bez konzultácie s odporcom, ktorý sa nemal možnosť vyjadriť, či je v jeho možnostiach prispievať navrhovateľke na štúdium, pričom sa navrhovateľka výber vysokej školy konzultovala iba s matkou, ktorá náklady na školné uhrádza. Navrhovateľka študuje a tak nie je zamestnaná a odporca uhradzuje výživné v sume 250,- eur a ostatné výdavky navrhovateľky uhradzuje jej matka. Vysoký štandard navrhovateľke zabezpečuje matka, ktorá by tak nerobila, ak by na uvedený nadštandard mala nedostatok finančných prostriedkov. Podľa názoru súdu nie je daný zákonný dôvod, aby sa na vysokom štandarde podieľal aj otec, ktorý sa nemal možnosť vyjadriť k nákladom navrhovateľky a k ich opodstatnenosti a najmä potrebe. Preto s prihliadnutím na ustanovenie § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi a to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté deti. Súd pri určení výšky výživného v sume 350,- eur vychádzal aj z názoru odporcu, nakoľko

odporca výživné v tejto sume navrhol, pričom v predchádzajúcom období dobrovoľne prispieval v sume 250,- eur mesačne a zaostalé výživné zohľadnil od podania návrhu až do rozhodnutia súdu, nakoľko mal v konaní preukázané, že odporca platby vo výške 250,- eur navrhovateľke zasielal, čo navrhovateľka nepopierala. Zaostalé výživné súd určil od podania návrhu na zvýšenie výživného do rozhodnutia súdu vo veci od 22.10.2013 do 14.1.2014 za 14 mesiacov, za ktoré obdobie odporca uhradil výživné vo výške 3.500,- eur, súdom určené výživné je 350,- eur, čo predstavuje sumu 4.900,- eur. Pri zaostalom výživnom od sumy 4.900,- eur odpočítal sumu 3.500,- eur a tak dospel k sume zaostaleho výživného vo výške 1.400,- eur za obdobie od 22.10.2013 do 14.1.2014. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľky zamietol, nakoľko navrhovateľkou žiadané výživné je neprimerané jej veku a potrebám. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. vzhľadom k tomu, že účastníci mali vo veci úspech čiastočný s prihliadnutím na dôvody hodné osobitného zreteľa § 150 ods. 1 O.s.p.

Proti výroku rozsudku, ktorým súd návrh na zvýšenie výživného zamietol podala odvolanie navrhovateľka, ktorá žiadala, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti a zvýšil výživné na sumu 1.300,- eur mesačne. V odvolaní namietala, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p., že okresný súd nesprávne právne danú vec posúdil podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. V odvolaní poukázala na ustanovenie § 62 ods. 2, ods. 3 Zákona o rodine, podľa ktorého obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. S prihliadnutím na ustanovenie § 78 ods. 1 až ods. 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Navrhovateľka tvrdila, že študuje v 2. ročníku denného bakalárskeho štúdia na Univerzity of Seattle v Bratislave v anglickom jazyku. Od predchádzajúcej úpravy výživného uplynulo takmer 15 rokov a odôvodnené potreby a náklady spojené s jej vekom, výživou, bývaním a štúdiom podstatne vzrástli celkovým zvýšením cien životne dôležitých potrieb. V odvolaní navrhovateľka poukázala na majetkové pomery odporcu, ktorý má v danom prípade vyživovaciu povinnosť a to, že podniká na základe živnostenského oprávnenia a je tiež jediným spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti. Odporca mal ročný príjem zo živnosti 153,11 eur mesačne a výsledok hospodárenia právnickej osoby spoločnosti PC HELP SERVIS, s.r.o. za rok 2012, ktoré je jediným spoločníkom a konateľom, mal predstavovať stratu vo výške 4.483,- eur, hoci výnosy tejto spoločnosti boli vo výške 320.272,54 eur a náklady spoločnosti mali byť vo výške 324.755,54 eur. V odvolaní navrhovateľka uviedla, že odporca dňa 24.1.2013 predal jednu zo svojich nehnuteľností a to jednoizbový byt č. 2 na Z. X. č. 14 v N. za cenu 69.900,- eur, na čo mal súd prihliadnuť pri rozhodnutí o výške výživného. V súčasnej dobe je odporca výlučným vlastníkom bytu č. 10 na Z. X. Č.. XX S. N., ktorý prenajíma, ďalej rodinného domu na S. X. Č.. X S. N. a rodinného domu v O., spolu s pozemkom o výmere 666 m2, ktorý postavil a v ktorom už 8 rokov býva a tiež nehnuteľnosť v A. N. v rokoch 2011 až 2012 odporca rekonštruoval a realizoval aj prístavbu, čím túto nehnuteľnosť značne zhodnotil. Navrhovateľka vo svojom odvolaní zdôraznila jednotlivé položky a ich opodstatnenosť, ktoré uvádzala v podanom návrhu a to ako dôvod pre zvýšenie výživného a namietala, že súd vôbec nevyhodnotil odôvodnenú potrebu navrhovateľky ako náklady na stravu doma aj v škole, na cestovné, na ošatenie a obuv, kozmetické a hygienické potreby, potrebu bývania, výlety, dovolenky, náklady na členstvo vo fitnesscentre, vreckové a zdôraznila, že tieto náklady a výdavky sú opodstatnené vo výške, ktorú preukazovala v priebehu konania. V závere odvolania navrhovateľka zdôraznila, že aplikácia ustanovenia o nepriznaní výživného pre rozpor s dobrými mravmi je nielenže neadekvátna, ale aj v rozpore so skutočnosťou. Podľa čl. 27 Dohovoru o právach dieťaťa je súd povinný prihliadať na právo každého dieťaťa na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj. Navrhovateľka žiadala, aby odvolací súd po preskúmaní všetkých skutočností a dôkazov rozsudok okresného súdu zmenil a rozhodol o zvýšení výživného v zmysle petitu podaného návrhu.

K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadril odporca podaním zo dňa 21.3.2014, v ktorom žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Podľa názoru odporcu je rozhodnutie okresného súdu vecne správne a spravodlivé. Vo vyjadrení odporcu poukázal na zásadný rozpor medzi účastníkmi, pokiaľ ide o rozdielnosť právneho názoru na obsah vyživovacej povinnosti rodičov k plnoletému potomkovi a obsah pojmu odôvodnené potreby potomka, ktoré majú byť kryté výživným na plnoleté dieťa. Odporca tvrdil, že extenzívny výklad rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k plnoletým potomkom tak, ako sa domáha navrhovateľka je nesprávny. Jeho realizáciou, tak ako požaduje navrhovateľka svojim návrhom nielenže nepríde k vyrovnaní životnej úrovne rodičov a detí, ale naopak navrhovateľka si uplatňuje nárok na plnenia, na ktoré nemá právny nárok a ktoré sú zjavne nad

rámec možností nielen odporcu, ale aj oboch rodičov, keď z vykonaného dokazovania vyplýva, že matka navrhovateľky sa vyjadrila, že na úhradu ňou deklarovaných nákladov prispieva partner matky. V priebehu konania odporca tvrdil, že pod vyživovacou povinnosťou nie je možné chápať povinnosť riešenia bytovej situácie u plnoletého dieťaťa kúpou nehnuteľnosti, obstaranie osobného motorového vozidla plnoleté dieťa a ani náhrady nákladov spojených s kúpou zariadenia samostatnej domácnosti plnoletého dieťaťa. Tieto výdavky, ktoré boli navrhovateľkou uplatnené v žiadnom prípade nespĺňajú kritérium odôvodnenosti a primeranosti. Nemožno ich považovať za výdavky, ktoré by boli základné a nevyhnutné a ani za výdavky, ktoré by bolo možné charakterizovať ako výdavky na všestranný rozvoj plnoletej dcéry. Vychádzajúc z ustanovenia § 62 ods. 2 a 3 Zákona o rodine právny názor navrhovateľky o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov je nesprávny, pretože i odôvodnené potreby dieťaťa majú svoju konkrétnu hranicu danú jeho spotrebným charakterom a preto je potrebné dbať tiež o to, aby výživné nad túto hranicu nepriamo neuspokojovalo z časti i potreby iných osôb. V prípade vyhovenia návrhu navrhovateľky a určenia výživného zo strany otca 1.300,- eur mesačne pri rovnakom výživnom zo strany matky by mala navrhovateľka k dispozícii mesačný príjem 2.600,- eur, čo je v rozpore so zásadou, ktorou argumentuje a to v neprospech životnej úrovne rodičov. Pokiaľ navrhovateľka zdôraznila, že výška výživného sa nemenila súdnym rozhodnutím takmer 15 rokov, otec tvrdil, že vždy svoju vyživovaciu povinnosť plnil vysoko nad rámec súdom určeného výživného, čo vyplýva aj z vykonaného dokazovania, a je možné preukázať tým, že matka až do plnoletosti nemala dôvod uplatniť zvýšené výživné na navrhovateľku súdnou cestou. Pokiaľ navrhovateľka tvrdila, že odporca má nehnuteľnosť vo vlastníctve a jeho životná úroveň je pomerne vysoká, uviedol, že s nadobudnutím nehnuteľností mal aj záväzky, ktoré musel vyrovnávať a tiež mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. V konaní nezatajil žiadny príjem a súd mal možnosť hodnotiť objektívne jeho schopnosť plniť si vyživovaciu povinnosť, ale na druhej strane musí súd skúmať aj odôvodnené potreby plnoletého dieťaťa, ktoré by malo výživné uspokojovať a nie sa zaoberať len príjmom a majetkovými pomery odporcu, ako povinného pri určení vyživovacej povinnosti. Navrhovateľkou uvádzaná výška výdavkov nie je možná považovať za odôvodnené potreby, ktoré Zákon o rodine chápe ako náklady, ktoré je povinný rodič potomkovi plniť. Odporca tvrdil, že potreby navrhovateľky sú neprimerané a neodôvodnené a vyjadrenie navrhovateľky, že potreba bývať je základnou životnou potrebou dieťaťa, pretože v opačnom prípade by sa stal z dieťaťa bezdomovec, považuje za zavádzajúce, pretože „bývať“ nie je možné stotožniť s povinnosťou rodičov zakúpiť potomkovi byt alebo inú nehnuteľnosť, ani poskytnutie daru nad rámec bežného darovania jedného z rodičov, nezakladá automaticky povinnosť prispievať na dar, alebo jeho prevádzku a údržbu druhým z rodičov v rámci jeho vyživovacej povinnosti, čo platí aj o osobnom motorovom vozidle darovanom navrhovateľke matkou. V prípade motorového vozidla, ani v prípade bytu, nebolo v konaní preukázané, že ide o vlastníctvo navrhovateľky. Odporca preto žiadal rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Pre doplnenie uviedol, že musí konštatovať, že bol podaným návrhom a správaním navrhovateľky ako otec nielen prekvapený, ale aj nesmierne sklamaný, pretože vždy sa maximálne snažil, aby navrhovateľka mala všetko, čo potrebovala a chcela. Jeho postoj k podanému návrhu a požadovanej výške výživného je daný nielen jeho možnosťami a schopnosťami, zhodnotením reálnych odôvodnených potrieb navrhovateľky, ale aj výchovným pôsobením a snahou viesť navrhovateľku k účte k hodnotám, ktoré potomok nemôže nedôvodne vždy očakávať len vo forme daru, ale ktoré si ako človek má obstarávať poctivou prácou.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a / O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné a nie sú splnené podmienky pre zmenu napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa v zmysle podaného odvolania.

Odvolanie je založené na námietke navrhovateľky, že súd prvého stupňa v predmetnej veci nesprávne právne vec posúdil a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p.). Navrhovateľka nesúhlasila s rozhodnutím súdu a žiadala, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a zvýšil výživné na sumu 1.300,- eur v zmysle podaného návrhu na zvýšenie výživného.

Z obsahu odvolania navrhovateľky možno vyvodit' nespokojnosť s vyhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa a opodstatnenosť odvolania odôvodňuje tiež tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení

veci. Pre tento prípad odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd prvého stupňa danú vec právne posúdil a pri rozhodnutí vychádzal z ustanovenia § 62 Zákona o rodine.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri plnení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Vyživovacia povinnosť zaražuje obidvoch rodičov, bez ohľadu na to, či sa dieťa narodilo v manželstve. Zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamena mechanickú rovnosť. Vychádza z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z rodičov. Kritériá na strane rodičov sa posudzujú vo vzájomnej súvislosti s odôvodnenými potrebami na strane oprávneného dieťaťa. Ide o osobné právo každého dieťaťa, preto súd vymedzuje vyživovaciu povinnosť voči každému dieťaťu osobitne na základe jeho individuálnych potrieb.

Odôvodnenosť potrieb vyjadruje požiadavku, aby plnením vyživovacej povinnosti boli uspokojené všetky náklady vo vzťahu k dieťaťu, ktoré možno očakávať. Miera potrieb dieťaťa je rôzna. Závisí od veku, duševnej a fyzickej vyspelosti, schopnosti, zdravotného stavu, záujmov, nadania, talentu, vzdelania, od formy budúcej prípravy na povolanie. Nemožno dospieť k všeobecne platnému záveru, ide o individuálnu fyzickú a duševnú vyspelosť toho - ktorého dieťaťa, potreby detí v tom istom veku sa môžu odlišovať, súčasne závisí od schopností a možností rodičov.

Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb maloletého dieťaťa, v súvislosti s jeho všestranným rozvojom a vývojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu týchto životných potrieb dieťaťa je rôzny a to vzhľadom na jeho vek, spôsob prípravy na jeho budúce povolanie, zdravotný stav, ale aj jeho schopnosti.

V zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča treba posudzovať vždy komplexne a najlepším ukazovateľom je práve životná úroveň rodiča.

Výživné je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb, a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť k dieťaťu nie je obmedzená dosiahnutím určitého veku t.j. ani dosiahnutím plnoletosti, či presiahnutím veku 25. roku života ako to určuje Zákon o prídavku na dieťa. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom v zmysle Zákona o rodine trvá do času, pokiaľ dieťa nie je schopné sa samé živiť. Táto okolnosť je individuálna. Dieťa môže byť schopné sa samostatne živiť po ukončení strednej školy (ak mu to podmienky na trhu práce umožňujú), alebo prípadne až po ukončení štúdia na vysokej škole. Určenie výšky vyživovacej povinnosti vychádza zo skutočnosti, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a

majetkových pomerov a že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Z uvedeného je zrejmé, že vyživovacia povinnosť voči dieťaťu majú obaja rodičia dieťaťa, pričom platí, že súd individuálne skúma schopnosti, možnosti a majetkové pomery každého z rodičov. Dôležité je upozorniť na skutočnosť, že pod pojmom „svojich schopností a možností“ sa nerozumie len čistý priemerný mesačný príjem rodiča, ale súd komplexne posudzuje schopnosti a možnosti rodiča. Je tomu tak z dôvodu, aby sa rodič nemohol zbavovať (prípadne znižovať) vyživovacej povinnosti voči dieťaťu napríklad tým, že prijme finančne nevýhodnejšie zamestnanie alebo sa stane dobrovoľne nezamestnaným, prípadne sa zbavuje svojho majetku. Súd pri určovaní výšky výživného skúma aj majetkové pomery rodičov a to opäť individuálne u každého z nich. Majetkové pomery sa preukazujú napr. listami vlastníctva, výpisom z bankových účtov, výpisom z evidencie motorových vozidiel ako aj inými listinami alebo inými dôkazmi. Smerodajná pre určenie výživného je životná úroveň rodičov. Zákon o rodine ustanovuje, že dieťa má právo sa podieľať na životnej úrovni rodičov. Životnú úroveň rodičov určujú mnohé faktory ako napríklad výška úspor, leasingy motorových vozidiel, dovolenky, čerpané úvery a podobne.

Pri určení výšky vyživovacej povinnosti súd vychádza z vyčíslenia celkových nákladov na dieťa a to tak, aby výška výživného pokrývala oprávnené potreby dieťaťa ku dňu rozhodovania o výške výživného (oprávnené potreby dieťaťa sa menia v závislosti od veku dieťaťa, školskej dochádzky a podobne).

Celkové mesačné náklady na dieťa predstavujú všetky náklady (výdavky), ktoré zabezpečujú aspoň základné potreby dieťaťa ako napríklad strava, ošatenie, zdravotná starostlivosť, školská dochádzka a podobne na kalendárny mesiac. Samozrejme, ak to dovoľujú majetkové pomery rodičov, dieťa má nárok aj na ďalšie plnenia zo strany rodičov napríklad výlety, športové aktivity a podobne. Jednotlivé náklady na dieťa sa spočítajú tak, že pravidelné mesačné platby ako strava, školné, zdravotnícke potreby sa započítajú do mesačných nákladov na dieťa v celosti, ostatné nepravidelné platby ako napríklad kúpa ošatenia, športových potrieb sa rozpočítajú tak, aby bolo možné určiť ich výšku na jeden kalendárny mesiac. Takéto určenie výšky nákladov na dieťa je smerodajné, lebo súčasná právna úprava neumožňuje priznanie výživného vo vyššej výške ako sú preukázané náklady na dieťa.

Podľa § 78 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcim rozhodnutiu súdu. K zmene pomerov môže dôjsť na strane oprávneného, povinného alebo na oboch stranách. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže ísť o subjektívne ako aj objektívne skutočnosti, o zmenu v oblasti príjmových pomerov, výdavkov a celkových majetkových pomerov. V praxi sa najčastejšie uplatňujú dôvody ako zmena potrieb dieťaťa z dôvodu začiatku plnenia školskej dochádzky, prechod medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmena zdravotných pomerov, strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti a podobne.

Súd prvého stupňa správne dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného je dôvodný, keď od poslednej úpravy výživného nastala zmena pomerov na strane navrhovateľky, predovšetkým v dôsledku jej vyššieho veku a s tým súvisiacim zvýšením odôvodnených potrieb.

V návrhu navrhovateľka tvrdila, že od poslednej úpravy výživného uplynula doba 13 rokov a tak odôvodnené potreby a náklady spojené s jej vekom, výživou, štúdiom a výchovou podstatne vzrástli celkovým zvýšením cien životne dôležitých potrieb a rovnako aj nástupom na súkromnú vysokú školu City University of Seattle v Bratislave. Zdôraznila, že v čase predchádzajúcej úpravy výživného začala navštevovať základnú školu a v súčasnosti študuje na uvedenej vysokej škole.

Okrem toho navrhovateľka tvrdila, že nakoľko jej výdavky presahujú možnosti matky, z toho dôvodu jej na ich úhradu prispieva partner matky, s ktorým žijú s matkou v spoločnej domácnosti spolu s ich 6-ročným synom.

Vychádzajúc z uvedeného tvrdenia navrhovateľky odvolací súd správny právny záver okresného súdu dopĺňa tým, že je nevyhnutné zdôrazniť, že nie každý výdavok a každé požadované výdavky zo strany navrhovateľky je nutné uhrádzať. Ako vyplýva z obsahu spisu, navrhovateľka vyčíslila mesačné náklady

sumou 2 656,63 eur. K uvedenej sume vyčíslených nákladov navrhovateľky je potrebné pripomenúť, že v zmysle ustanovenia § 62 Zákona o rodine (na toto zákonné ustanovenie poukazuje aj navrhovateľka pri odôvodnení svojho návrhu a tiež aj odvolania proti rozsudku), výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady, potrebné na uspokojovanie jeho potrieb. Medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť, prípadne primerané náklady na mobilný telefón. Pokiaľ to životná úroveň rodičov dovoľuje, treba zohľadniť tiež náklady na voľnočasové aktivity, dovolenky, výlety, detské tábory a pod. tak, aby sa deti podieľali na vyššej životnej úrovni rodičov. Avšak ani určenie výšky výživného na spotrebné náklady dieťaťa nie je bezhraničné.

Za súčasného právneho stavu nemožno priznať spotrebné mesačné výživné vo vyššej výške, než sú preukázané náklady na dieťa, a to ani v prípade, ak to pomery rodiča dovoľujú.

V prípade navrhovateľky, ako sama tvrdí v návrhu na zvýšenie výživného, však ňou vyčíslené náklady uhradza matka, aj otec platením výživného a tiež aj partner matky. Skutočnosť, že navrhovateľka vyčísliła svoje náklady v sume 2.656,63 eur, ešte nemôže odôvodňovať zvýšenie výživného na sumu 1.300,- eur, ktorú žiada navrhovateľka. Odporca ako otec dôvodne namieta, že požadované výživné je neprimerané a nezodpovedá odôvodneným potrebám navrhovateľky, ktorej sa nepodarilo v konaní preukázať odôvodnenosť jej potrieb, ktoré vyčísliła uvedenou sumou. Navrhovateľka nemôže úhradu svojich výdavkov alebo nákladov prenášať na svoju matku v neprimeranom rozsahu, tiež na matkinho partnera a na svojho otca, ktorý, ako vyplýva z obsahu spisu sa sám snaží a vždy sa aj snažil zabezpečiť všetky potreby navrhovateľky a preto jej dobrovoľne prispieva vyššou sumou, ako bolo určené predchádzajúcim rozhodnutím súdu.

S prihliadnutím na uvedené odvolací súd zastáva názor, že výživné určené prvostupňovým súdom zodpovedá odôvodneným potrebám navrhovateľky, pričom vychádzajúc z ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine navrhovateľka sa podieľa na životnej úrovni svojich rodičov a tak je určené výživné v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákona o rodine a okrem toho navrhovateľka má možnosť zlepšiť svoju životnú úroveň, ak to je v jej záujme, po ukončení štúdia, keď bude schopná sama sa živiť. V súčasnej dobe, vzhľadom na zistený skutkový stav veci je určené výživné primerané odôvodneným potrebám navrhovateľky a rozhodnutie okresného súdu je tak vecne správne.

Po oboznámení sa s obsahom spisu a po preskúmaní napadnutého rozsudku krajský súd zistil, že okresný súd v danej veci vykonal všetky účastníkmi navrhnuté, resp. označené dôkazy, ako aj tie, ktoré sám považoval za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods. 1 O.s.p.) a dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu veci (§ 120 ods. 2 O.s.p.) a tieto dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 132 O.s.p.

Odvolací súd si v plnom rozsahu osvojil skutkový stav zistený súdom prvého stupňa, ktorý považoval za správny. Zo svojich zistení vyvodil okresný súd aj správny právny záver a krajský súd sa v plnom rozsahu stotožňuje nielen so skutkovými, ale aj právnymi závermi okresného súdu v napadnutom rozsudku a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. na ne poukazuje.

Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa dospel po preskúmaní danej veci k záveru, že v schopnostiach, možnostiach, zárobkových a majetkových pomeroch odporcu a ani navrhovateľky nedošlo k takej zmene, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného na sumu 1.300,- eur mesačne.

Z takto zistených skutkových okolností danej veci, odôvodnených potrieb navrhovateľky, ako i možností, schopností, zárobkových a majetkových pomeroch otca nemohol ani odvolací súd dospieť k záveru, že došlo na strane otca k tak významnej zmene jeho pomeroch, ktorá by odôvodňovala zmenu súdneho rozhodnutia o výške výživného pre navrhovateľku, spočívajúcu v jeho zvýšení na sumu 1.300,- eur mesačne.

Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p., v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradit' trovy odvolacieho konania podľa § 151 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.